

بهداشت و بیماری‌ها**بررسی اثر نانوکیتوزان بر کارایی واکسن خوراکی آئروموناس هیدروفیلا در ماهی کپور معمولی**

مانا سعیدی منش

واژه های کلیدی: کپور معمولی، باکترین آئروموناس هیدروفیلا، تجویز خوراکی، نانوکیتوزان، چالش، عیار آنتی بادی

مقدمه

روش: هرچند واکسن‌های خوراکی مزایای بسیاری نسبت به سایر روش‌های واکسیناسیون در ماهی دارند، تجزیه‌ی آنتی ژن‌های واکسنی در لوله گوارش، کاهش جذب این آنتی ژن‌ها بوسیله بافت لمفاوی ضمیمه روده ماهی، توسعه این روش مانع شده است. اخیراً از نانوذرات پلیمری طبیعی خواص محافظت و انتقال داروهای گوارشی گزارش شده است، لذا در این تحقیق نانوکیتوزان به روش شیمیایی تولید شده، اندازه و شکل آن مشخص و اثر آن به عنوان ادجوان خوراکی به همراه باکترین آئروموناس هیدروفیلا ارزیابی گردید. ۳۶۰ قطعه ماهیکپور معمولی ($46/4 \pm 5/67$ گرم) به ۴ گروه در سه تکرار تقسیم شدند. تیمار اول و دوم به ترتیب با باکترین خوراکی آئروموناس هیدروفیلا و باکترین خوراکی به همراه نانوکیتوزان ایمن شدند، تیمار ۳ خوراک حاوی نانوکیتوزان دریافت نمود و تیمار ۴ فقط خوراک معمولی دریافت کرد. تغذیه با خوراک‌های تجربی در روزهای ۱ تا ۵ و ۲۰ تا ۲۵ انجام گرفت. از ماهی‌ها در روزهای ۲۵، ۴۰ و ۵۵ خونگیری انجام شده و عیار آنتی بادی ضد آئروموناس هیدروفیلا بین تیمارها در این مراحل نمونه‌گیری به روش میکروآگلوتیناسیون باکتریایی انجام گرفت. بعد از آخرین مرحله نمونه‌گیری ماهی‌های هر تیمار با باکتری زنده آئروموناس هیدروفیلا چالش داده شدند و تلفات به مدت ده روز ثبت و درصد تلفات بعد از چالش بین تیمارها مقایسه گردید.

نتایج:

نتایج نشان داد که تیترانتی بادی ضد آئروموناس هیدروفیلا در مرحله اول و دوم نمونه‌گیری در تیمارهای ۱ و ۲ افزایش معنی‌داری نسبت به تیمار کنترل داشت ($P < 0.05$). هر چند در مرحله سوم نمونه‌گیری تفاوت معنی‌داری بین تیمارها مشاهده نشد. همچنین تفاوت معنی‌داری بین عیار آنتی بادی بین تیمار یک و دو در هیچکدام از مراحل نمونه‌گیری مشاهده نگردید ($P > 0.05$). تلفات بعد از چالش تحت تاثیر ایمن‌سازی خوراکی ماهی‌ها با باکترین آئروموناس هیدروفیلا و نانوکیتوزان قرار نگرفت و تفاوت معنی‌داری بین تلفات بعد از چالش بین تیمارها مشاهده نشد ($P > 0.05$).

بحث و نتیجه گیری:

لذا می توان نتیجه گرفت که ایمن سازی خوراکی ماهی کپور معمولی با واکسن خوراکی ائروموناس هیدروفیلا به همراه نانوکیتوزان نه تنها در میزان محافظت ماهی، بلکه در عیار آنتی بادی سرمی ضد آئروموناس هیدروفیلا تاثیر معنی داری ندارد.

فهرست منابع

۱. علیشاهی، مجتبی (۱۳۸۸) مقدمه ای بر ایمن شناسی آبزیان. تالیف: سوآینی، ساهویی. کی. و آپایاناس. انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز، صفحات: ۲-۳۷ و ۲۹۹.
۲. کرباسی، احمد؛ برزگر، حسنومصباحی، غلامرضا (۱۳۸۴). مقایسه کیتوزان تولیدی از پوسته میگو به عنوان قوام دهنده در سس مایونز با کیتوزان تجاری و CMC. فصلنامه علوم و صنایع غذایی ایران، ۲(۳): ۶۷-۷۹.
3. Abdou, ES.; Nagy, SA.; Elsabee, ZM. (2008). Extraction and characterization of chitin and chitosan from local sources. *Bioresource Technology*, 99: 1359-1367.
4. Aye, KN. and Stevens, WF. (2004). Technical note improved chitin production by pretreatment of shrimp shells. *Journal of Technology and biotechnology*, 79: 421-425.
5. Azad, IS.; Shankar, KM.; Mohan, CV. and Kalita, B. (2000). Uptake and processing of biofilm and free-cell vaccines of *Aeromonashydrophila* in Indian major carps and common carp following oral vaccination-antigen localization by a monoclonal antibody. *Disease of aquatic organisms*, 43: 103-108.
6. Chang, H.; Li, X.; Teng, Y.; Liang, Y.; Peng, B.; Fang, F. and Chen, Z. (2010). Comparison of Adjuvant Efficacy of Chitosan and Aluminum Hydroxide for Intraperitoneally Administered Inactivated Influenza H5N1 Vaccine. *DNA and Cell Biology*, 29(9): 563- 568.
7. Dautremepuits, C.; Betoulle, S.; Paris-Palacios, S. and Vernet, G. (2004). Humoral immune factors modulated by copper and chitosan in healthy or parasitised carp (*Cyprinus carpio L.*) by *Ptychobothrium* sp. (Cestoda). *Aquatic Toxicology*, 68: 325-338.